

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. i članka 52. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 152/2008 i 21/2010) primjenjuje se od 1. siječnja 2009. godine.

Primjena Zakona u praksi pokazala je da postoje brojne zapreke koje usporavaju proces raspolaganja putem prodaje, zakupa i dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

Da bi se ubrzali postupci raspolaganja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, predlažemo izmjene i dopune navedenog Zakona po hitnom postupku.

Za pojedine odredbe Zakona pokrenut je pred Ustavnim sudom postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 15., članka 16., članka 25. stavaka 1., 2., 3., 4. i 5. članaka 81., 82., 83., 84. i 85. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 152/2008, 25/2009, 153/2009 i 21/2010).

U tijeku razmatranja prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu koji je Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja dostavilo Vladi Republike Hrvatske radi upućivanja u saborsku proceduru Ustavni sud Republike Hrvatske je u postupku ocjene suglasnosti Zakona sa Ustavom, na sjednici održanoj 30. ožujka 2011. donio je Odluku, broj: U-I-763/2009, U-I-1895/2009, U-I-1047/2010, U-I-1376/2010, U-I-1814/2010 (Narodne novine, broj 39/2011) kojom se ukidaju članci 15. i 16., članak 25. stavci 1., 2. i 3. i članci 81., 82., 83., 84. i 85. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 152/2008, 25/2009, 153/2009 i 21/2010).

Predloženim izmjenama i dopunama odredbe članka 25. usklađene su sa navedenom Odlukom Ustavnog suda na sljedeći način: za poljoprivredno zemljište koje se na dan stupanja na snagu predloženih izmjena i dopuna Zakona nalazi izvan granica građevinskog područja, a koje je nakon izmjene Prostornog plana obuhvaćeno granicama građevinskog područja mijenja se visina naknade za utvrđivanje promjene namjene sa 50% na 5%, odnosno sa 100% na 10% za osobito vrijedno (P1) i vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište, kao i promjena namjene poljoprivrednog zemljišta izvan granica građevinskog područja.

Primjena Zakona u praksi pokazala je da postoje brojne zapreke koje usporavaju proces raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države putem prodaje, zakupa i dugogodišnjeg zakupa. Za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države po Programima je predviđeno 223.673 ha, a do sada je prodano 56.243 ha ili 25 % od ukupno planiranog po Programima raspolaganja. Za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države po Programima je predviđeno 131.038 ha, a do sada je dano u zakup 99.020 ha ili 70% od ukupno planiranog po Programima raspolaganja. Za dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države po Programima je predviđeno 132.614 ha, a do sada je dano u koncesiju i dugogodišnji zakup ukupno 75.316 ha ili 57% od ukupno planiranog po Programima raspolaganja. Za povrat i ostale namjene po Programima je predviđeno 63.116 ha.

Do sada je zaključeno Ugovora za 230.581 ha. Najviše površina dano je u zakup 43% , u koncesiju i dugogodišnji zakup je dano 33% , a prodano je 24%.

Predloženim izmjenama i dopunama potpunije se regulira informacijski sustav podataka o poljoprivrednom zemljištu, održavanje i zaštita poljoprivrednog zemljišta, korištenje poljoprivrednog zemljišta, promjena namjene poljoprivrednog zemljišta i naknada za istu, raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske, Agencija za poljoprivredno zemljište, te nadzor nad provedbom Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Odredbe Zakona kojima je regulirana nadležnost Ministarstva kod raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske prenosi se predloženim izmjenama i dopunama na Agenciju za poljoprivredno zemljište.

Mijenjaju se odredbe koje se odnose na sadržaj Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske koje donose jedinice lokalne samouprave na način da se dodaju površine za zakup zajedničkih pašnjaka i zajedničkih pašnjaka u zaštićenim područjima određene za zakup.

Mijenjaju se kriteriji prvenstvenog prava kupnje ili zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Utvrđuje se što se smatra zajedničkim pašnjacima, te da Agencija za poljoprivredno zemljište iste daje u zakup na rok od 20 godina pašnjačkoj zajednici koja mora biti organizirana kao zadruha. Pašnjaci i livade u zaštićenim područjima daju se u zakup uz uvjete i mjere zaštite na prijedlog javne ustanove koja upravlja tim područjem.

Mjenjaju se kriteriji prvenstvenog prava za dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Promijenjen je postupak za raspolaganja ribnjacima, te se istima umjesto koncesije raspolaže putem dugogodišnjeg zakupa, jer su ribnjaci poljoprivredno zemljište sukladno članku 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Za minirano poljoprivredno zemljište, koje je dano u dugogodišnji zakup ne plaća se zakupnina za prvih četrdeset godina, umjesto dosadašnjih deset godina.

Izmjenjene su i dopunjene su odredbe u svezi poslova Agencije za poljoprivredno zemljište.

Dopunjene su kaznene odredbe u svezi praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i provođenja analize tla.

U prijelaznim i završnim odredbama utvrđeno je da površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje su Programima donesenim do stupanja na snagu ovoga Zakona predviđene za ostale namjene i povrat, a u posjedu su pravnih osoba da se daje u dugogodišnji zakup javnim natječajem na rok od 50 godina, a ako su u posjedu fizičkih osoba daju se u zakup javnim natječajem na rok od 20 godina.

Izmjenama i dopunama reguliran je status poljoprivrednog zemljišta koje je obraslo višegodišnjim raslinjem na način da se isto ne smatra poljoprivrednim zemljište, a šumsko zemljište u vlasništvu države koje je po svom uporabnom svojstvu poljoprivredno zemljište izdvojiti će se iz šumskogospodarskih planova prema Zakonu o šumama i uvrstiti u Program općine ili grada na čijem se području nalazi.

Prijelaznim i završnim odredbama propisana je obveza usklađenja Uredbe, Statuta i drugih općih akata Agencije s odredbama ovoga Zakona.

II. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

III. PRIJEDLOG DA SE OVAJ ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog Zakona predlaže se po hitnom postupku u cilju sprječavanja negativnih posljedica do kojih bi došlo zbog nemogućnosti bržeg raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem.

Predloženim izmjenama i dopunama bitno se pojednostavljaju procedura davanja poljoprivrednog zemljišta u dugogodišnji zakup za ribnjake i korištenja zajedničkih pašnjaka što pridonosi uklanjanju administrativnih barijera, a time i ostvarenju ciljeva sadržanih u Programu gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske.

Nadalje, predloženim izmjenama i dopunama poboljšat će se i ubrzati privatizacija jednog od najvrjednijih prirodnih resursa.

Ubrzavanjem postupka raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu omogućit će se dovršetak upisa poljoprivrednog zemljišta u ARKOD sustav.

Predložene izmjene preduvjet su za bolji gospodarski oporavak, veću zaposlenost, brže, efikasnije i bolje stavljanje u funkciju 260.536,25 hektara poljoprivrednog zemljišta i 63.086,74 ha za povrat, što će omogućiti i ostvarivanje prava na potpore Europske unije.

Slijedom navedenog, a u skladu s člancima 132. i 159. stavkom 1. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

Članak 1.

U Zakonu o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 152/2008, 25/2009, 153/2009, 21/2010 i 39/2011) u članku 4. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„Informacijski sustav se sastoji od sljedećih podsustava:

1. Informacijski podsustav o raspolaganju poljoprivrednim zemljištem.
2. Informacijski podsustav o održavanju i zaštiti poljoprivrednog zemljišta.

Agencija za poljoprivredno zemljište će uspostaviti, razvijati, voditi i održavati Informacijski podsustav o raspolaganju poljoprivrednim zemljištem, a Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo (u daljnjem tekstu: Centar) Informacijski podsustav o održavanju i zaštiti poljoprivrednog zemljišta.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave, Državna geodetska uprava, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju obvezni su sudjelovati u uspostavi, razvoju, vođenju i održavanju Informacijskog sustava u odnosu na podatke kojima raspolažu.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 2.

U članku 7. stavku 1. iza riječi: „onečišćavanja“ dodaju se riječi: „i oštećenja“, a u točki 1. riječ: „onečišćenosti“ briše se .

Članak 3.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Pravne ili fizičke osobe dužne su pratiti stanje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države kojeg koriste na temelju ugovora o zakupu, dugogodišnjem zakupu i dugogodišnjem zakupu za ribnjake.“.

Iza dosadašnjeg stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Uzimanje uzoraka tla obavlja Centar.“.

Članak 4.

Članak 10. briše se.

Članak 5.

Članak 17. briše se.

Članak 6.

U članku 22. u stavku 4. riječ: „Ministarstvo“ zamjenjuje se riječju: „Centar.“.

Članak 7.

U članku 23. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Jednokratna naknada za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta zbog umanjena vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta kao dobra za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: naknada) plaća se prema površini građevne čestice utvrđene na temelju izvršnog akta kojim se odobrava građenje, odnosno po primitku potvrde glavnog projekta.“.

Iza dosadašnjeg stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Način vođenja evidencije o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta propisat će ministar pravilnikom.“.

Članak 8.

U članku 24. u stavku 1. alineja 2. mijenja se i glasi:

„– pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost, preradu poljoprivrednih proizvoda, prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda i pružanje ugostiteljskih usluga na vlastitom poljoprivrednom gospodarstvu.“.

U stavku 3. riječi: „Agenciji za poljoprivredno zemljište“ zamjenjuju se riječima: „jedinici lokalne samouprave, odnosno Gradu Zagrebu na čijem se području zemljište nalazi“.

Članak 9.

Članak 25. mijenja se i glasi:

„Za poljoprivredno zemljište koje se nalazi izvan granica građevinskog područja, a prostornim planom promijenjena mu je namjena i ostaje izvan granice građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 10 % od tržišne cijene tog zemljišta za osobito vrijedno obradivo P1 ili vrijedno obradivo P2 poljoprivredno zemljište, a za ostala poljoprivredna zemljišta 5 % od tržišne cijene tog zemljišta.“.

Za poljoprivredno zemljište koje se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nalazi izvan granica građevinskog područja, a nakon izmjene prostornog plana je obuhvaćeno granicama građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 5% od tržišne cijene tog zemljišta unutar granica građevinskog područja.

Za osobito vrijedno obradivo (P1) ili vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište koje se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nalazi izvan granica građevinskog područja, a nakon izmjene prostornog plana je obuhvaćeno granicama građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 10% od tržišne cijene tog zemljišta unutar granica građevinskog područja.

Za poljoprivredno zemljište koje se nalazi unutar granica građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 1% tržišne cijene tog zemljišta.

Za osobito vrijedno obradivo (P1) ili vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište koje se nalazi unutar granica građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 5% od tržišne cijene tog zemljišta.

Rješenje o naknadi donosi nadležni ured državne uprave u županiji ili upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poljoprivredu na temelju podataka nadležne porezne uprave o tržišnoj cijeni poljoprivrednog zemljišta na području gdje se zemljište nalazi.

Nadležno tijelo koje je donijelo akt iz članka 23. stavak 1. ovoga Zakona dužno je najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti tog akta ili izdavanja, taj akt dostaviti nadležnom tijelu radi donošenja rješenja iz stavka 6. ovoga članka.

Rješenje iz stavka 6. ovoga članka donosi se najkasnije u roku od 60 dana od dana izvršnosti akta na temelju kojeg se može graditi građevina, odnosno od dana primitka potvrde glavnog projekta.

Primjerak rješenja o visini naknade dostavlja se Ministarstvu i jedinici lokalne samouprave, odnosno Gradu Zagrebu na čijem se području zemljište nalazi.

Naknada je prihod državnog proračuna 70% za posebne namjene, a namijenjena je isključivo za financiranje troškova okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta koje provodi Agencija za poljoprivredno zemljište i 30% proračuna jedinica lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, na čijem se području zemljište nalazi.

Naknada po izdanom rješenju plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja stranci.

Na iznos naknade koji nije plaćen u roku plaća se zakonska zatezna kamata.

Naknada se plaća i za objekte koji su bespravno izgrađeni nakon 1. siječnja 1985. godine.“.

Članak 10.

U članku 27. stavak 2. iza riječi: „akt“ stavlja se točka, a riječi: „osim odluke kojom se odlučuje o davanju koncesije za ribnjake.“ brišu se.

Članak 11.

U članku 28. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Agencija ne daje suglasnost iz stavka 1. ovoga članka kada se parcelacija provodi na poljoprivrednom zemljištu predviđenom Programom raspolaganja za povrat imovine oduzete za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine.“.

Članak 12.

U članku 30. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Programne donose općinska, odnosno gradska vijeća, odnosno gradska skupština Grada Zagreba uz suglasnost Agencije.“.

U stavku 7. riječi: „Grad Zagreb“ zamjenjuju se riječima: „gradska skupština Grada Zagreba.“.

U stavku 8. riječ: „Ministarstvu“ zamjenjuje se riječju: „Agenciji“ u odgovarajućem padežu.

U stavku 9. riječ: „Ministarstvo“ zamjenjuje se riječju: „Agencija“.

Članak 13.

U članku 31. stavku 2. iza alineje 8. dodaju se nove alineje 9. i 10. koje glase:

- „- površine određene za zakup zajedničkih pašnjaka,
- površine određene za zakup zajedničkih pašnjaka u zaštićenim područjima.“.

U stavku 3. riječi „zakup ili“ brišu se.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„Površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje su komasirane i arondirane ne mogu se cijepanjem usitnjavati i mogu se predvidjeti samo za zakup ili dugogodišnji zakup.“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 7. mijenja se i glasi:

„Poljoprivredno zemljište koje je otkupila Agencija i poljoprivredno zemljište koje je otkupila Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama ne uvrštavaju se u Program.“.

Dosadašnji stavci 7. i 8. postaju stavci 8. i 9.

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 10. i mijenja se i glasi:

„U maksimalnu površinu iz stavka 8. ovoga članka uračunavaju se sve površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje je pojedina fizička ili pravna osoba kupila po natječajima provedenim do stupanja na snagu ovoga Zakona.“.

Članka 14.

U članku 32. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Tekst javnog natječaja mora sadržavati odredbu da se popis svih katastarskih čestica koje su predmet toga natječaja nalazi na oglasnoj ploči općine ili grada i da je isti objavljen u javnom glasilu ili službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječ: „Ministarstva“ zamjenjuje se riječju: „Agencije“.

Članak 15.

U članku 33. stavku 2. riječ: „Ministarstva“ zamjenjuje se riječju: „Agencije“.

Članak 16.

Članak 36. mijenja se i glasi:

„Sudionik natječaja može biti fizička ili pravna osoba koja je do isteka roka za podnošenje ponuda platila sve obveze s osnova korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i protiv koje se ne vodi postupak radi predaje u posjed poljoprivrednog zemljišta.

Prvenstveno pravo kupnje ili zakupa ima fizička ili pravna osoba koja je sudjelovala u natječaju, sljedećim redoslijedom:

1. nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji ostvaruje prava iz radnog odnosa radom u poljoprivredi na vlastitom gospodarstvu ili vlasnik poljoprivrednog obrta i upisani su u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva (u daljnjem tekstu: Upisnik) najmanje 2 godine do objave javnog natječaja,
2. nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva ili vlasnik poljoprivrednog obrta koji ostvaruje prava iz radnog odnosa radom izvan poljoprivrednoga gospodarstva, a poljoprivrednu djelatnost obavlja kao dopunsku djelatnost na vlastitom gospodarstvu i upisani su u Upisnik najmanje 2 godine do objave javnog natječaja,
3. trgovačko društvo registrirano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti i upisano je u Upisnik najmanje 2 godine do objave javnog natječaja,
4. ostale fizičke ili pravne osobe koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i upisane su u Upisnik,
5. ostale fizičke ili pravne osobe.

Ako je više osoba iz stavka 1. ovoga članka u istom redoslijedu prvenstvenog prava kupnje, odnosno zakupa, prednost se utvrđuje prema sljedećim kriterijima:

- a) dosadašnji zakupnik koji zemljište koristi na osnovu valjanog ugovora o zakupu kojem je prethodio javni natječaj i uredno izvršava svoje ugovorne obveze,
- b) dosadašnji posjednik koji je stupio u posjed poljoprivrednog zemljišta temeljem valjanog ugovora o zakupu kojem je prethodio javni natječaj, koji je u međuvremenu istekao, ali je ta osoba nastavila koristiti predmetno poljoprivredno zemljište i nakon isteka roka iz ugovora o zakupu na način da zemljište uredno obrađuje,
- c) nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva ili vlasnik poljoprivrednog obrta koji ima prebivalište i pravna osoba koja ima sjedište na području jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba koja je raspisala natječaj, najmanje dvije godine do objave javnog natječaja,
- d) pravna ili fizička osoba koja je vlasnik ili posjednik objekta za uzgoj stoke što dokazuje identifikacijskom karticom sljedećim redoslijedom:
  - za proizvodnju mlijeka,
  - za proizvodnju mesa i jaja,
  - za ostale proizvodnje,
 a ne ispunjava uvjete odnosa broja stoke i poljoprivrednih površina od najmanje 2 uvjetna grla po hektaru poljoprivrednih površina koje ima u posjedu upisanih u Upisnik, a pogodne su za ratarsku i stočarsku proizvodnju,
- e) poljoprivredno gospodarstvo kojem je završen ili u realizaciji projekt u okviru Operativnog programa koji je donijela Vlada Republike Hrvatske,
- f) veći broj članova obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva upisanih u Upisnik ili veći broj stalno zaposlenih djelatnika pravne osobe i obrta.

Ako je više osoba iz stavka 2. ovoga članka u istom redoslijedu prvenstvenog prava kupnje odnosno zakupa, prednost se utvrđuje prema sljedećim kriterijima:

- a) obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo čiji nositelj ima sljedećim redoslijedom:
- završen stručni ili sveučilišni studij poljoprivrednog ili veterinarskog smjera,
  - završenu srednju poljoprivrednu školu,
- b) nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva ili vlasnik poljoprivrednog obrta koji je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je proveo u obrani suvereniteta Republike Hrvatske duže vremena, a najmanje 3 mjeseca ili član obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja, a koji se bavi poljoprivrednom djelatnošću.
- c) poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik ekoloških proizvođača.

Ako su ponuditelji izjednačeni po svim ranije navedenim kriterijima izbor najpovoljnijeg ponuditelja utvrđuje se na osnovu najviše ponuđene cijene.

Ukoliko su svi ponuditelji ponudili istu početnu cijenu izbor najpovoljnijeg ponuditelja utvrđuje se na osnovu Gospodarskog programa.

Iznimno od redoslijeda prvenstvenog prava kupnje ili zakupa iz stavka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka, kada je premet natječaja za zakup ili prodaju poljoprivredno zemljište u vlasništvu države na kojem je podignut višegodišnji nasad, prvenstveno pravo kupnje ili zakupa ima fizička ili pravna osoba koja je sudjelovala u natječaju, slijedećim redoslijedom:

1. dosadašnji zakupnik koji zemljište koristi na osnovu valjanog ugovora o zakupu kojem je prethodio javni natječaj i uredno izvršava svoje ugovorne obveze,
2. dosadašnji posjednik koji je stupio u posjed poljoprivrednog zemljišta temeljem valjanog ugovora o zakupu kojem je prethodio javni natječaj, koji je u međuvremenu istekao, ali je ta osoba nastavila koristiti predmetno poljoprivredno zemljište i nakon isteka roka iz ugovora o zakupu na način da zemljište uredno obrađuje,
3. nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji ostvaruje prava iz radnog odnosa radom u poljoprivredi na vlastitom gospodarstvu ili vlasnik poljoprivrednog obrta i upisan je u Upisnik najmanje 2 godine do objave javnog natječaja,
4. nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva ili vlasnik poljoprivrednog obrta koji ostvaruje prava iz radnog odnosa radom izvan poljoprivrednoga gospodarstva, a poljoprivrednu djelatnost obavlja kao dopunsku djelatnost na vlastitom gospodarstvu i upisani su u Upisnik najmanje 2 godine do objave javnog natječaja,
5. trgovačko društvo registrirano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti i upisano je u Upisnik najmanje 2 godine do objave javnog natječaja,
6. ostale fizičke ili pravne osobe koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i upisane su u Upisnik,
7. ostale fizičke ili pravne osobe.“.

Članak 17.

U članku 37. stavku 1. iza riječi: „uvjete“ dodaju se riječi: „iz istog redoslijeda prava prvenstva iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona“.

Članak 18.

U članku 42. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
„Pravo prvokupa na poljoprivrednom zemljištu koje je kupljeno na javnom natječaju za poljoprivredno zemljište u vlasništvu države ima Agencija.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. brišu se.

Dosadašnji stavci 4., 5. i 6. postaju stavci 3., 4. i 5.

Dosadašnji stavak 7. koji postaje stavak 6. mijenja se i glasi:

„Općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba izdaju brisovno očitovanje radi brisanja hipoteke za kupljeno poljoprivredno zemljište.“.

Dosadašnji stavci 8. i 9. postaju stavci 7. i 8.

Članak 19.

Članak 43. briše se.

Članak 20.

U članku 44. iza dosadašnjeg stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„Zakupnina za prvu godinu zakupa plaća se u roku 15 dana od dana uvođenja u posjed u visini razmjernoj razdoblju koje je preostalo do isteka godine, a za svaku slijedeću godinu zakupnina se plaća do 30. lipnja te godine.

Ako je zakupac u posjedu poljoprivrednog zemljišta iznos zakupnine za prvu godinu smanjit će se razmjerno plaćenju naknadi za korištenje zemljišta.“.

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 5., 6. i 7.

Iza dosadašnjeg stavka 6. koji postaje stavak 8. dodaju se novi stavci 9. i 10. koji glase:

„Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države koje je Programom predviđeno za povrat imovine oduzete za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine a u posjedu je pravne osobe, daje se u dugogodišnji zakup javnim natječajem na rok od 50 godina, a ako je u posjedu fizičkih osoba daje se u zakup javnim natječajem na rok od 20 godina.

U slučaju povrata poljoprivrednog zemljišta iz dosadašnjeg stavka 7. ovoga članka, za taj dio zemljišta sklopit će se sa zakupcem anex ugovora kojim će se smanjiti površina i zakupnina.“.

Dosadašnji stavci 7. i 8. postaju stavci 11. i 12.

Članak 21.

Iza članka 53. dodaje se naslov koji glasi: „Zakup zajedničkih pašnjaka“ i članci 53.a i 53.b

„Članak 53.a

Zajednički pašnjak je proizvodno-tehnološka cjelina poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje je u naravi pašnjak, livada, sjenokoša i neplodno zemljište namijenjeno zajedničkoj ispaši stoke i peradi, a može se nalaziti unutar ili izvan zaštićenog područja.

Zajednički pašnjak daje se u zakup na rok od 20 godina jednoj pašnjačkoj zajednici sa sjedištem na području jedinice lokalne samouprave gdje se pašnjak nalazi.

Na području jedne jedinice lokalne samouprave može se osnovati jedna pašnjačka zajednica.

Zajednički pašnjak u zaštićenim područjima daje se u zakup na rok od 20 godina uz uvjete i mjere zaštite prirode koje propisuje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode, na prijedlog javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem.

Hrvatska poljoprivredna komora inicira postupak osnivanja pašnjačke zajednice koju čine fizičke i pravne osobe sa prebivalištem, odnosno sjedištem na području jedinice lokalne samouprave gdje se zajednički pašnjak nalazi ili sa prebivalištem odnosno sjedištem na području susjedne jedinice lokalne samouprave koji su vlasnici stoke i zainteresirani za ispašu na zajedničkim pašnjacima i upisani su u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva.

Pašnjačka zajednica mora biti organizirana kao zadruga i mora donijeti Program gospodarenja zajedničkim pašnjakom koji sadrži način korištenja, te prava i obveze korisnika zajedničkih pašnjaka.

Članak 53.b

Zainteresirana pašnjačka zajednica dostavlja Agenciji zahtjev za dodjelu u zakup zajedničkog pašnjaka koji sadrži podatke o podnositelju zahtjeva i zajedničkom pašnjaku.

Agencija donosi Odluku o dodjeli u zakup zajedničkog pašnjaka koja sadrži odredbe o:

- zakupcu zajedničkog pašnjaka,
- poljoprivrednom zemljištu koje čini zajednički pašnjak,
- naknadi za korištenje zajedničkog pašnjaka,
- vremenu trajanja zakupa,
- posebne uvjete za zajednički pašnjak u zaštićenom području.

Odluku o dodjeli u zakup zajedničkog pašnjaka u zaštićenom području donosi Agencija uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

Na osnovu Odluke o dodjeli zakupa ravnatelj Agencije i odgovorna osoba pašnjačke zajednice sklapaju ugovor o zakupu zajedničkog pašnjaka u pisanom obliku.

Ministar će pravilnikom propisati uvjete za podnošenje zahtjeva i kriterije za dodjelu zajedničkih pašnjaka.“.

Članak 22.

U naslovu iznad članka 54. dodaju se riječi: „i dugogodišnji zakup za ribnjake.“.

Članak 23.

U članku 54. stavku 1. iza riječi: „(u daljnjem tekstu: dugogodišnji zakup)“ dodaju se riječi: „i dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za ribnjake (u daljnjem tekstu: dugogodišnji zakup za ribnjake)“.

U staccima 2. i 3. iza riječi: „dugogodišnji zakup“ dodaju se riječi: „i dugogodišnji zakup za ribnjake“.

Članak 24.

Članak 55. mijenja se i glasi:

„Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države daje se u dugogodišnji zakup i dugogodišnji zakup za ribnjake javnim natječajem.

Odluku o raspisivanju javnog natječaja za dodjelu dugogodišnjeg zakupa i dugogodišnjeg zakupa za ribnjake donosi Agencija za poljoprivredno zemljište.

Odluku o dodjeli dugogodišnjeg zakupa donosi Agencija za poljoprivredno zemljište na prijedlog Povjerenstva za dodjelu dugogodišnjeg zakupa na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske za poljoprivrednu proizvodnju (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za dugogodišnji zakup) koje je sastavljeno od dva predstavnika ministarstva nadležnog za poljoprivredu, jednog predstavnika Agencije, jednog predstavnika jedinice regionalne samouprave i jednog predstavnika jedinice lokalne samouprave.

Odluku o dodjeli dugogodišnjeg zakupa za ribnjake donosi Agencija za poljoprivredno zemljište na prijedlog Povjerenstva za dodjelu dugogodišnjeg zakupa na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske za ribnjake (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za dugogodišnji zakup za ribnjake) koje je sastavljeno od dva predstavnika ministarstva nadležnog za poljoprivredu, jednog predstavnika Agencije, jednog predstavnika ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo i jednog predstavnika jedinice regionalne samouprave.

Povjerenstvo iz stavaka 3. i 4. ovoga članka imenuje ministar na prijedlog Agencije za poljoprivredno zemljište, a čini ga pet članova i tajnik koji imaju pravo na naknadu.

Stručne poslove u svezi s postupkom natječaja i pripremanjem odluke za dugogodišnji zakup i dugogodišnji zakup za ribnjake obavlja Agencija za poljoprivredno zemljište, a operativne poslove u svezi s pribavljanjem dokumentacije obavljaju uredi državne uprave u županiji nadležni za gospodarstvo ili upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poljoprivredu.

Zakupoprimac ne može prenijeti svoje pravo iz ugovora o dugogodišnjem zakupu i dugogodišnjem zakupu za ribnjake na drugu osobu.

Iznimno od stavka 7. ovoga članka, prava i obveze zakupoprimca iz ugovora o dugogodišnjem zakupu mogu se prenijeti na nasljednika prvoga nasljednog reda kojem je poljoprivreda osnovno zanimanje, a iz ugovora o dugogodišnjem zakupu za ribnjake na nasljednika prvoga nasljednog reda pod uvjetom da obavlja djelatnost akvakulture, do isteka roka na koji je ugovor sklopljen.“.

Članak 25.

Članak 56. mijenja se i glasi:

„Sudionik natječaja može biti fizička ili pravna osoba koja je do isteka roka za podnošenje ponuda platila sve obveze s osnova korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i protiv koje se ne vode postupci radi predaje u posjed poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Prvenstveno pravo na natječaju za dugogodišnji zakup imaju pravne ili fizičke osobe koje su sudjelovale u natječaju sljedećim redoslijedom:

1. pravni slijednik bivšeg korisnika poljoprivrednog zemljišta u društvenom vlasništvu koje je postalo vlasništvom države, pod uvjetom da je u posjedu tog zemljišta i da ga obrađuje
2. trgovačko društvo registrirano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje 2 godine do objave natječaja
3. ostale pravne osobe registrirane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje 2 godine do objave natječaja
4. pravne osobe
5. nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva ili vlasnik poljoprivrednog obrta koji ostvaruje prava iz radnog odnosa radom u poljoprivredi na vlastitom gospodarstvu i upisan je u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava 2 godine do objave natječaja
6. nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i vlasnik poljoprivrednog obrta koji je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata, koji je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske proveo duže vremena, a najmanje 3 mjeseca ili član obitelji smrtno stradalog zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja, a koji se bavi poljoprivrednom djelatnošću
7. ostale fizičke i pravne osobe.

Ako je više osoba iz stavka 1. ovoga članka u istom redoslijedu prvenstvenog prava za dugogodišnji zakupi prednost se utvrđuje prema sljedećim kriterijima:

- a) veći broj stalno zaposlenih djelatnika pravne osobe ili veći broj članova obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva ili obrta
- b) vlasnik ili posjednik gospodarskog objekta koji sa zemljištem koje se daje u dugogodišnji zakup čini tehnološku cjelinu, a koristi se za:
  - proizvodnju mlijeka,
  - proizvodnju mesa i jaja,
  - sušenje i skladištenje poljoprivrednih proizvoda,
  - proizvodnju vina i maslinovog ulja,
- c) pravna ili fizička osoba koja se bavi:
  - stočarskom proizvodnjom,
  - sjemenskom proizvodnjom,
  - vinogradarstvom, voćarstvom, maslinarstvom, proizvodnjom vina ili maslinovog ulja,
  - povrtlarskom proizvodnjom,
  - cvjećarskom proizvodnjom,
  - ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom,
  - ostalom poljoprivrednom proizvodnjom,
- d) pravna ili fizička osoba koja namjerava:
  - graditi novi ili obnavlja postojeći objekt za uzgoj stoke,
  - baviti se sjemenskom proizvodnjom,
  - baviti se vinogradarstvom, voćarstvom, maslinarstvom, proizvodnjom vina ili maslinovog ulja,
  - baviti se povrtlarskom proizvodnjom,
  - baviti se cvjećarskom proizvodnjom,
  - baviti se ostalom poljoprivrednom proizvodnjom.

Ako su ponuditelji izjednačeni po svim ranije navedenim kriterijima izbor najpovoljnijeg ponuditelja utvrđuje se na osnovu najviše ponuđene cijene.

Ukoliko su svi ponuditelji ponudili istu početnu cijenu izbor najpovoljnijeg ponuditelja utvrđuje se na osnovu Gospodarskog programa.“.

Članak 26.

Iza članka 56. dodaju se članci 56.a, 56.b i 56.c koji glase:

„Članak 56.a

Ribnjak čini jedinstvenu tehnološku cjelinu i predstavlja poljoprivredno zemljište posebne namjene.

Ako se ribnjak u vlasništvu države nalazi na području više jedinica lokalne samouprave, obuhvaćen je Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države one jedinice lokalne samouprave na čijem je području pretežni dio ribnjaka.

Prvenstveno pravo na dugogodišnji zakup za ribnjake imaju pravne ili fizičke osobe koje su podnijele ponudu na natječaj, sljedećim redoslijedom:

- pravni slijednik bivšeg korisnika poljoprivrednog zemljišta u društvenom vlasništvu koje je postalo vlasništvom države, pod uvjetom da je u posjedu tog zemljišta i da se bavi djelatnošću akvakulture sukladno posebnom propisu,
- pravna ili fizička osoba koja se bavi djelatnošću akvakulture sukladno posebnom propisu,
- pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje djelatnosti akvakulture,
- hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske proveo duže vremena, a najmanje 3 mjeseca ili član obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja, a koji se bave djelatnošću akvakulture sukladno posebnom propisu,
- pravna ili fizička osoba.

Fizičke ili pravne osobe iz stavka 3. ovoga članka imaju prvenstveno pravo na dugogodišnji zakup za ribnjake prema utvrđenom redoslijedu pod uvjetom da prihvate najviši iznos naknade koji je podnio bilo koji od ponuđača iz istog redoslijeda prava prvenstva i da ponudi prilože Gospodarski program.

Ako je više osoba iz stavka 3. ovoga članka u istom redoslijedu prvenstvenog prava za dugogodišnji zakup za ribnjake prednost se utvrđuje prema priloženom Gospodarskom programu.

Ako najviši iznos naknade za dugogodišnji zakup za ribnjake koji je ponudio bilo koji od ponuđača koji ispunjava natječajne uvjete prelazi dvostruki iznos od početnog iznosa naknade, takva ponuda se smatra nevažećom.

Početna visina naknade u natječaju za dugogodišnji zakup za ribnjake utvrđuje se sukladno propisu koji donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

Članak 56.b

Na osnovi odluke o dodjeli dugogodišnjeg zakupa za ribnjake ministar i podnositelj ponude sklapaju ugovor o dugogodišnjem zakupu za ribnjake u pisanom obliku.

Ugovor o dugogodišnjem zakupu za ribnjake koji nije sklopljen u pisanom obliku nema pravni učinak.

Ministarstvo je dužno, radi upisa ugovora o dugogodišnjem zakupu za ribnjake, primjerak ugovora o dugogodišnjem zakupu za ribnjake dostaviti mjesno nadležnom katastru i zemljišnoknjižnom odjelu općinskog suda.

Ugovor o dugogodišnjem zakupu za ribnjake obvezno sadrži odredbe o:

- poljoprivrednom zemljištu,
- vremenu trajanja dugogodišnjeg zakupa,
- načinu i uvjetima korištenja zemljišta,
- pravu na korištenje kopnenih voda radi uzgoja riba i drugih vodenih organizama
- obliku, visini te načinu i rokovima plaćanja naknade za dugogodišnji zakup za ribnjake,
- razlozima odustanka od ugovora prije isteka vremena dugogodišnjeg zakupa za ribnjake,
- razlozima raskida ugovora.

Gospodarski program prilaže se ugovoru o dugogodišnjem zakupu za ribnjake i čini njegov sastavni dio, a ukoliko se on ne provodi u roku od tri godine od dana sklapanja, ugovor se može raskinuti.

Gospodarski program sadrži: podatke o podnositelju ponude, opis gospodarstva, namjenu korištenja i lokalitet zemljišta, tehnološko-tehničke karakteristike gospodarskog rada i podatak o potrebnoj mehanizaciji za obradu zemljišta koje je predmet dugogodišnjeg zakupa ribnjaka i prikaz očekivanih troškova i prihoda, te posebnu naznaku kad se radi o ekološkoj proizvodnji.

Članak 56.c

Ugovor o dugogodišnjem zakupu za ribnjake mora se raskinuti ako zakupnik ni nakon opomene Agencije:

- ne plati zakupninu dva puta uzastopno, osim u slučaju više sile,
- ne koristi poljoprivredno zemljište u vlasništvu države kao dobar gospodar,
- ne ostvaruje gospodarski program,
- obrađuje poljoprivredno zemljište suprotno odredbama sklopljenog ugovora,
- daje zakupljeno zemljište u podzakup,
- bez odobrenja zakupodavca izvrši investicijske radove na poljoprivrednom zemljištu koji prelaze granice uobičajenoga gospodarenja ili promijeni način korištenja poljoprivrednog zemljišta.“.

Članak 27.

U članku 57. stavku 1. iza riječi: „ponuđača“ dodaju se riječi: „iz istog redoslijeda prava prvenstva iz članka 56. stavka 1.“.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:

„Naknada za dugogodišnji zakup za prvu godinu plaća se u roku 15 dana od dana uvođenja u posjed u visini razmjernoj razdoblju koje je preostalo do isteka godine, a za svaku slijedeću godinu naknada za dugogodišnji zakup se plaća do 30. lipnja te godine.

Ako je zakupac u posjedu poljoprivrednog zemljišta iznos naknade za dugogodišnji zakup za prvu godinu smanjit će se razmjerno plaćenju naknadi za korištenje zemljišta.“.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 6. i 7.

Članak 28.

Članak 59. mijenja se i glasi:

„Ugovor o dugogodišnjem zakupu mora se raskinuti ako zakupnik ni nakon opomene Agencije:

- ne plati zakupninu dva puta uzastopno, osim u slučaju više sile,
- ne koristi poljoprivredno zemljište u vlasništvu države kao dobar gospodar,
- ne ostvaruje gospodarski program,
- obrađuje poljoprivredno zemljište suprotno odredbama sklopljenog ugovora,
- daje zakupljeno zemljište u podzakup,
- bez odobrenja zakupodavca izvrši investicijske radove na poljoprivrednom zemljištu koji prelaze granice uobičajenoga gospodarenja ili promijeni način korištenja poljoprivrednog zemljišta,
- obavlja aktivnosti suprotno propisima o zaštiti prirode ili radnje koje imaju negativan utjecaj na bogatstvo ili stanje prirodnog područja, te ako na bilo koji način ugrožava opstanak prirodnih vrijednosti.“.

Članak 29.

Naslov iznad članka 60. „Koncesija za ribnjake“ briše se.

Članak 30.

Članci 60., 61., 62., 63., 64., 65., 66., 67., 68., 69., 70. i 71. brišu se.

Članak 31.

U naslovu iznad članka 72. riječ: “koncesiji“ zamjenjuje se riječima: “dugogodišnji zakup.“

Članak 32.

U naslovu iznad članka 74. riječi: “koncesiji za ribnjake“ zamjenjuju se riječima: “dugogodišnjeg zakupa za ribnjake“.

Članak 33.

U članku 74. stavku 2. riječi: „i koncesije za ribnjake“ brišu se.

Dosadašnji stavak 4. mijenja se i glasi:

„Za površinu miniranog poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje je dano u dugogodišnji zakup ne plaća se zakupnina za prvih četrdeset godina korištenja a zakupnik snosi troškove razminiranja. Zakupnik je dužan takvo poljoprivredno zemljište razminirati u roku od dvije godine od dana sklapanja ugovora o dugogodišnjem zakupu i ne može ga obrađivati do razminiranja, a ako se ne razminira u roku od dvije godine ugovor se raskida i dužan je platiti zakupninu za to vrijeme.“.

Članak 34.

U članku 75. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Jedinice lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb dužne su evidenciju naplate iz stavka 3. ovoga članka dostavljati Agenciji svaka tri mjeseca.“.

Članak 35.

Članak 76. mijenja se i glasi:

„Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države može se zamijeniti za poljoprivredno zemljište u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba radi okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta, neovisno o obliku raspolaganja koji je za to poljoprivredno zemljište utvrđen u Programu.“.

Zahtjev za zamjenu poljoprivrednog zemljišta iz stavka 1. ovoga članka fizička ili pravna osoba podnosi Agenciji.

Odluku o zamjeni poljoprivrednog zemljišta iz stavka 1. ovoga članka donosi Agencija na temelju dokumentacije koju dostavlja jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb.

Na osnovi odluke o zamjeni poljoprivrednog zemljišta ravnatelj Agencije i podnositelj zahtjeva za zamjenu sklapaju ugovor o zamjeni u pisanom obliku.

Poljoprivredno zemljište iz ugovora o zamjeni koje je postalo vlasništvo države uvrštava se u Program za odgovarajući oblik raspolaganja.

Odredbe članka 41., 72. i 73. Zakona odgovarajuće se primjenjuju i na ugovor o zamjeni poljoprivrednog zemljišta.“.

Članak 36.

U članku 77. stavku 2. alineja 1. mijenja se i glasi: “raspolaganje poljoprivrednim zemljištem“.

U stavku 2. alineji 2. riječi: „u privatnom vlasništvu“ brišu se.

U stavku 2. alineja 3. briše.

U stavku 2. alineji 5. riječi: “u privatnom vlasništvu“ brišu se.

U stavku 2. alineji 6. iza riječi: „vlasnicima“ dodaju se riječi: „i posjednicima“.

U stavku 2. alineja 7. mijenja se i glasi:

„– praćenje i ocjenjivanje učinaka raznih mjera poljoprivredne politike i mjera drugih politika na okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta“.

U stavku 2. alineja 9. mijenja se i glasi:

„– povezivanje i koordinacija rada državnih tijela, ustanova jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave po pitanju mjera zemljišne politike i drugih politika koje imaju utjecaj na okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta“.

U stavku 2. alineje 12. i 13. brišu se.

Članak 37.

U članku 78. stavku 1. riječi: „Okrupnjavanje posjeda je postupak kupoprodaje, zamjene i zakupa poljoprivrednog zemljišta radi“ zamjenjuju se riječima: „Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta je postupak koji se provodi radi.“

U stavku 2. iza riječi: „poljoprivrednog zemljišta“ umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se riječi: “dugogodišnjeg zakupa i u postupku uređenja zemljišta.“.

Članak 38.

U članku 80. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„Javni bilježnik koji ovjerava potpise na javnoj ispravi kojom se stječe vlasništvo na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu fizičke ili pravne osobe dužan je primjerak javne isprave dostaviti Agenciji u roku od 15 dana od dana ovjere potpisa na ispravi.“.

Članak 39.

U članku 86. stavku 1. riječi: „Središnjem državnom uredu za upravu i“ brišu se.

Članak 40.

U članku 90. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Poslove poljoprivrednog inspektora (u daljnjem tekstu: inspektor) može obavljati osoba koja ima odgovarajuću stručnu izobrazbu, položen državni stručni ispit za inspektora i najmanje četiri (4) godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Poslove višeg poljoprivrednog inspektora može obavljati osoba koja ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka te ima najmanje pet (5) godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 41.

U članku 92. stavku 1. iza riječi: „proizvodnju“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „ne provodi analizu tla“.

Članak 42.

Iza članka 92. dodaje se novi članak 92.a koji glasi:

„Članak 92.a

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja ne prati stanje poljoprivrednog zemljišta ili onemogućiti provođenje analize tla na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države kojega koristi na temelju ugovora o zakupu, dugogodišnjem zakupu i dugogodišnjem zakupu za ribnjake (članak 8.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 do 15.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od 500,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43.

Površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje su Programima donesenim do stupanja na snagu ovoga Zakona predviđene za ostale namjene, a u posjedu su pravnih osoba, daju se u dugogodišnji zakup javnim natječajem na rok od 50 godina, a ako su u posjedu fizičkih osoba daju se u zakup javnim natječajem na rok od 20 godina.

Članak 44.

Poljoprivredno zemljište u smislu članka 3. Zakona koje je obraslo višegodišnjim raslinjem, osim poljoprivrednog zemljišta P1 i P2 i miniranog, a po kulturi i površini je određeno kao šumsko zemljište ne smatra se poljoprivrednim zemljištem.

U slučaju sumnje ili spora smatra li se neko zemljište obraslo višegodišnjim raslinjem poljoprivrednim ili šumskim zemljištem odlučuje Ministarstvo na prijedlog Povjerenstva kojeg čine predstavnici središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove šumarstva.

Povjerenstvo iz stavka 2. ovoga članka imenuje ministar.

Jedinica lokalne samouprave dužna je zemljište iz stavka 1. ovoga članka izdvojiti iz Programa.

Članak 45.

Šumsko zemljište u vlasništvu države koje je po svom uporabnom svojstvu poljoprivredno zemljište u smislu članka 3. Zakona izdvojiti će se iz šumskogospodarskih planova prema posebnom propisu o šumama i uvrstiti će se u Program jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi.

Troškovi izdvajanja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države iz šumskogospodarskih planova dijele se razmjerno sudjelovanju u ostvarivanju prihoda, a sukladno Zakonu i posebnom propisu o šumama.

Ugovori o služnosti sklopljeni radi podizanja trajnih nasada na zemljištu koje je bilo šumsko i postalo je poljoprivredno zemljište ostaju na snazi do isteka roka na koji su sklopljeni, a katastarske čestice ili površine na kojima je ustanovljena služnost radi podizanja trajnih nasada ulaze u Zemljišni fond Agencije.

Članak 46.

Drvnom masom koja ostane nakon krčenja poljoprivrednog zemljišta obraslog višegodišnjim raslinjem koje se ne smatra šumom, raspolaže se sukladno posebnom propisu o šumama.

Članak 47.

Sve pravne i fizičke osobe koje su sklopile ugovore o zakupu, koncesiji ili dugogodišnjem zakupu za poljoprivredno zemljišta u vlasništvu države dužne su izvršavati obveze iz članka 8. Zakona koje se odnose na analizu tla, neovisno o datumu zaključenja ugovor.

Članak 48.

Pravna ili fizička osoba koja je temeljem ovoga Zakona sklopila ugovor o dugogodišnjem zakupu ribnjaka ima pravo korištenja kopnenih voda radi uzgoja riba i drugih vodenih organizama pogodnih za gospodarski uzgoj za sve vrijeme trajanja dugogodišnjeg zakupa.

Sastavni dio ugovora iz stavka 1. ovoga članka su posebni uvjeti korištenja voda izdani od Hrvatskih voda sukladno posebnom propisu o vodama, a ne postupanje po njima je razlog za jednostrani raskid ugovora.

Ugovor iz stavka 1. ovoga članka sklapa se po prethodnoj suglasnosti Ministarstva nadležnog za vode.

Naknada za korištenje ribnjaka sastoji se od naknade za dugogodišnji zakup za ribnjake i naknade za vodu.

Naknada za vodu iz stavka 4. ovoga članka identična je naknadi za koncesiju za gospodarsko korištenje voda radi uzgoja riba i drugih vodenih organizama i raspodjeljuje se sukladno posebnom propisu o vodama, a obračunava se i naplaćuje sukladno posebnom propisu o uvjetima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda.

Odredbe ovoga članka u dijelu ostvarivanja prava na korištenja kopnenih voda radi uzgoja riba i drugih vodenih organizama pogodnih za gospodarski uzgoj odgovarajuće se primjenjuju na ribnjake i ribogojilišta koji su u vlasništvu ili posjedu fizičkih ili pravnih osoba.

Ministar će pravilnikom propisati uvjete i postupak za ostvarivanje prava iz stavka 6. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vodno gospodarstvo.

Članak 49.

Vlada Republike Hrvatske uskladit će Uredbu o osnivanju Agencije za poljoprivredno zemljište (Narodne novine, br. 39/2009 i 33/2010) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Upravno vijeće Agencije uskladit će Statut i druge opće akte Agencije s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 50.

U roku od 30 dana od usklađenja Statuta i akata iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona Agencija preuzima odgovarajuće poslove, pismohranu i ostalu dokumentaciju i materijalno tehnička sredstva Uprave za poljoprivredno zemljište kao ustrojstvene jedinice unutar Ministarstva.

U postupku iz stavka 1. ovoga članka Agencija preuzima državne službenike i namještenike zatečene na obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka uz njihov pristanak, te ih raspoređuje na odgovarajuće poslove u Agenciji.

Na državne službenike koji ne pristanu na raspored iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se propisi o državnim službenicima o stavljanju na raspolaganje.

Do preuzimanja poslova iz stavka 1. ovoga članka poslove Agencije obavljat će Ministarstvo. Vlada Republike Hrvatske donijet će Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja u roku od 30 dana od isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 51.

Postupci prodaje, davanja u zakup i dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, ako je objavljen natječaj za prodaju, zakup i dugogodišnji zakup prema odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 152/2008 i 21/2010) dovršit će se prema odredbama tog Zakona.

Članak 52.

Jedinice lokalne samouprave koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona donijele Program, a nisu raspolagale poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države prema odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 152/2008 i 21/2010) dužne su to učiniti do 31. prosinca 2011.

Ako jedinice lokalne samouprave ne počnu raspolagati zemljištem u roku iz stavka 1. ovoga članka, raspolaganje će preuzeti Agencija.

Sredstva ostvarena od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države prema stavku 2. ovoga članka prihod su državnog proračuna 100% za posebne namjene, a namijenjena su isključivo za financiranje okrupnjavanja zemljišta koje provodi Agencija.

Članak 53.

Jedinice lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb dužne su u Programima odrediti površine za zajednički pašnjak i zajednički pašnjak u zaštićenim područjima u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 54.

Ministar će donijeti propise iz članaka 7., 21. i 48. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 55.

U članku 8. stavku 2., članku 31. stavku 1. i stavku 2. alineja 5., članku 35., članku 73. stavcima 1. i 3., članku 75. stavku 1. Zakona riječi: „koncesija za ribnjake“ zamjenjuju se riječima: „dugogodišnji zakup za ribnjake“ u odgovarajućem padežu.

Članak 56.

Ugovorna zabrana otuđenja iz članka 42. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 152/2008 i 21/2010) prestaje po stupanju na snagu ovog Zakona.

Članak 57.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 163. stavak 1. točka 9. i članka 168. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 153/2009) u dijelu koji se odnosi na obračun i naplatu naknade za koncesiju za korištenje kopnenih voda za uzgoj riba i drugih vodenih organizama.

Svi upravni postupci davanja koncesija iz stavka 1. ovoga članka koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o vodama (Narodne novine, br. 107/95, 150/2005 i 153/2009).

Članak 58.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

U članku 4. regulirane su odredbe koje se odnose na informacijski sustav poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na način da tri informacijska sustava zamjenjuju dva, te obveze sudjelovanja u uspostavi, razvoju i vođenju informacijskog sustava.

Uz članak 2.

Dopunom članka 7. nomotehnički su uređene odredbe koje se odnose na onečišćenje poljoprivrednog zemljišta.

Uz članak 3.

Izmijenjene su i dopunjene odredbe članka 8. u svezi praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta.

Uz članak 4.

Briše se članak 10. koji se odnosi na rad Zavoda za tlo i upravnog vijeća Zavoda.

Uz članak 5.

Briše se članak 17. koji se odnosi na raspolaganje pašnjacima i livadama u zaštićenim područjima i parkovima prirode, budući su odredbe o pašnjacima detaljnije regulirane odredbama članaka 53a. i 53b.

Uz članak 6.

U članku 22. riječ Ministarstvo zamjenjuje riječ Centar.

Uz članak 7.

Izmijenjene su odredbe članka 23. koje se odnose na plaćanje naknade za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta na način da se predlaže plaćanje prema površini građevne čestice utvrđene lokacijskom dozvolom ili drugim aktom, na način da tijelo koje donosi izvršni akt kojim se odobrava gradnja dužno je pribaviti dokaz od ureda državne uprave u županiji nadležnog za gospodarstvo da je izvršeno plaćanje jednokratne naknade.

Uz članak 8.

U članku 24. proširene su odredbe koje se odnose na oslobađanje od obveze plaćanja naknade za promjenu namjene

Izmijenjene su odredbe o tome kome se dostavlja rješenje o oslobađanju od obveze plaćanja naknade za promjenu namjene.

Uz članak 9.

Izmijenjene su odredbe članka 25. kojim je regulirano plaćanje naknade kod promjene namjene, sukladno Odluci Ustavnog suda donijetoj na sjednici održanoj 30. ožujka 2011., Broj: U-I-763/2009, U-I-1895/2009, U-I-1047/2010, U-I-1376/2010, U-I-1814/2010, u postupku ocjene suglasnosti Zakona o poljoprivrednom zemljištu sa Ustavom kojom se ukidaju stavci 1., 2. i 3. članka 25.

Kod promjene namjene poljoprivrednog zemljišta koje se na dan stupanja na snagu ovog Zakona nalazi izvan granica građevnog područja a nakon izmjene Prostornog plana obuhvaćeno je granicama građevinskog područja smanjuje se plaćanje naknade sa 100% na

10% za P1 i P2 i sa 50% na 5% za ostala poljoprivredna zemljišta od tržišne cijene tog zemljišta unutra granica građevinskog područja.

Postotak prenamjene se sada izračunava prema tržišnoj cijeni predmetnog poljoprivrednog zemljišta unutar granica građevinskog područja na temelju podataka Porezne uprave, dok se ranije obračunavao prema prosječnoj cijeni tog zemljišta unutar granica građevinskog područja.

Dopunjuje se obveza plaćanja prenamjene zemljišta koje se nalazi izvan granica građevinskog područja na način da se za to određuje naknada u iznosu od 10% za P1 i P2 , a 5% za ostala zemljišta od tržišne cijene tog zemljišta.

Navedeno se predlaže s obzirom na mjere programa gospodarskog oporavka (investicije) koji je donijela Vlada Republike Hrvatske.

Uz članak 10.

U članku 27. brisana je odredba prema kojoj je odluka o dodjeli koncesije za ribnjake upravni akt, jer se izmjenama ovog Zakona raspolaganje ribnjacima regulira putem dugogodišnjeg zakupa.

Uz članak 11.

U članku 28. dodaje se novi stavka kojim je propisano da Agencija ne daje suglasnost na parcelacijske elaborate kada se parcelacija provodi na zemljištu koje je Programom predviđeno za povrat imovine.

Uz članka 12.

U članku 30. riječ Ministarstvo zamjenjuje riječ Agencija i potpunije je regulirana odredba tome tko donosi Programe raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

Uz članak 13.

Dopunjene su odredbe članka 31. koje se odnose na sadržaj Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

Članak je dopunjen odredbom da se površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje su komasirane i arondirane ne mogu cijepanjem usitnjavati i mogu se predvidjeti samo za zakup ili dugogodišnji zakup.

Uz članak 14.

Članka 32. dopunjen je odredbom u svezi objave i sadržaja javnog natječaja.

Uz članak 15.

U članku 33. riječ Ministarstvo zamjenjuje riječ Agencija.

Uz članak 16.

U članku 36. izmijenjeni su i dopunjeni kriteriji, te utvrđeni izuzeci od kriterija kod utvrđivanja prvenstvenog prava kupnje ili zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države radi pravilnijeg izbora najpovoljnijeg ponuditelja.

Uz članak 17.

U članku 37. navedeno je da najpovoljniji ponuditelj prihvaća najvišu cijenu od ponuđača iz istog redoslijeda prava prvenstva, a ne kao do sada iz bilo kojeg redoslijeda prava prvenstva kako bi se izbjeglo nelojalno nametanje cijene ponuditeljima iz višeg redoslijeda prvenstva.

Uz članak 18.

U članku 42. potvrda o uplati prodajne cijene u cijelosti zamjenjuju riječi brisovno očitovanje. Briše se odredba prema kojoj kupac ne može otuđiti kupljeno poljoprivredno zemljište u roku od 10 godina od dana sklapanja kupoprodajnog ugovora, ako je kupio uz popust od 20 % od postignute prodajne cijene, kako bi se omogućio brži promet i pospješilo korištenje i obrađivanje poljoprivrednog zemljišta sukladno Zakonu.

Članak je dopunjen odredbom da Agencija ima pravo provokupa za zemljište koje je kupljeno na javnom natječaju kako bi se spriječile zloupotrebe glede raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem.

Uz članak 19.

Brišu se odredbe članka 43. o prodaji poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu izravnom pogodbom, jer su slučajevi raspolaganja regulirano ovim člankom preuzeti u nadležnost Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za upravljanje državnom imovinu.

Uz članak 20.

Članak 44. dopunjen je odredbom kojom se reguliraju rokovi plaćanja zakupnine. Također je dodana odredba za raspolaganje poljoprivrednim zemljištem koje je Programom predviđeno za povrat.

Uz članak 21.

Dodaju se novi članci 53a. i 53b. kojima se regulira zakup zajedničkih pašnjaka.

Uz članak 22.

Mijenja se naslov iznad članka 54. na način da se dodaje "dugogodišnji zakup za ribnjake".

Uz članak 23.

U članku 54. dodane su odredbe koje se odnose na dugogodišnji zakup za ribnjake, budući da se predloženim izmjenama ukida koncesija za ribnjake kao dosadašnji oblik raspolaganja.

Uz članak 24.

Dopunjene su i izmijenjene odredbe članka 55. koje se odnose na postupak dodjele dugogodišnjeg zakupa za poljoprivrednu proizvodnju i dugogodišnjeg zakupa za ribnjake s obzirom da Agencija zamjenjuje Ministarstvo, a dugogodišnji zakup zamjenjuje koncesiju za ribnjake.

Uz članak 25.

Izmijenjeni su i dopunjeni kriteriji u članku 56. za utvrđivanje redosljedu prvenstva kod dugogodišnjeg zakupa za poljoprivrednu proizvodnju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države radi pravilnijeg izbora najpovoljnijeg ponuditelja.

Uz članak 26.

Dodani su članci 56a., 56b. i 56c. koji reguliraju kriterije za dodjelu dugogodišnjeg zakupa za ribnjake.

Uz članak 27.

U članku 57. navedeno je da najpovoljniji ponuditelj prihvaća najvišu cijenu od ponuđača iz istog redosljeda prava prvenstva, a ne kao do sada iz bilo kojeg redosljeda prava prvenstva kako bi se izbjeglo nelojalno nametanje cijene ponuditeljima iz višeg redosljeda prvenstva.

Uz članak 28.

Člankom 59. propisano je kada se mora raskinuti ugovor o dugogodišnjem zakup.

Uz članak 29.

Briše se naslov "Koncesija za ribnjake" jer se ribnjaci više ne dodjeljuju u koncesiju.

Uz članak 30.

Brisani su članci od 60.-71. koji se odnose na koncesiju za ribnjake s obzirom da se ukida koncesija za ribnjake, a propisuje dugogodišnji zakup za ribnjake.

Uz članak 31.

U naslovu ispred članka 72. riječi koncesija za ribnjake zamjenjuju riječi dugogodišnji zakup za ribnjake.

Uz članak 32.

U naslovu iznad članka 74. riječi "koncesije za ribnjake" zamijenjaju se riječima "dugogodišnjeg zakupa za ribnjake".

Uz članak 33.

U članku 74. mijenjaju se odredbe na način da je produžen rok neplaćanja zakupnine za minirano poljoprivrednog zemljišta koje se daje u dugogodišnji zakup sa 10 na 40 godina.

Uz članak 34.

U članku 75. dodana je odredba kojom jedinicama lokalne samouprave, odnosno Gradu Zagrebu dana obaveza da svaka tri mjeseca Agenciji dostavljaju izvješće o naplati s osnova raspolaganja poljoprivrednim zemljištem.

Uz članak 35.

U članku 76. mijenjaju se odredbe koje se odnose na zamjenu poljoprivrednog zemljišta, na način da se može zamijeniti poljoprivredno zemljište neovisno obliku raspolaganja prema Programu raspolaganja, a ne kao do sada da je to moglo biti samo poljoprivredno zemljište predviđeno za ostale namjene prema Programu raspolaganja.

Uz članka 36.

Izmijenjene su i dopunjene odredbe članka 77. koje se odnose na poslove i zadatke Agencije za poljoprivredno zemljište.

Uz članak 37.

U članku 78. utvrđeno je što se smatra okrupnjavanjem posjeda.

Uz članak 38.

U članku 80. dodan je novi stavak kojim je propisana obveza javnih bilježnika da dostavljaju Agenciji ovjerene javne isprave o stjecanju vlasništva nad poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu fizičke ili prave osobe radi evidencije o prometu poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu.

Uz članak 39.

U članku 86. brišu se riječi Središnji ured za državnu upravu sukladno mišljenju Ministarstva uprave.

Uz članak 40.

U članku 90. mijenjaju se odredbe kojima su utvrđeni uvjeti za obavljanje poslova poljoprivrednog inspektora.

Uz članak 41.

Dopunjene su kaznene odredbe iz članka 92. koje se odnose na primjenu agrotehničkih zahvata.

Uz članak 42.

Iza članka 92. dodan je novi članak 92.a u svezi kaznene odredbe koja se odnosi na provođenje analize tla i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta.

Uz članak 43.

Površine poljoprivrednog zemljišta koje su predviđene Programom za ostale namjene , a u posjedu su fizičkih ili pravnih osoba daju se u zakup, odnosno dugogodišnji zakup kako iste ne bi ostale neobrađene do privođenja svrsi.

Uz članak 44.

Ovim člankom reguliran je status poljoprivrednog zemljišta koje je obraslo višegodišnjim raslinjem, a po kulturi i površini je određeno kao šumsko zemljište.

Uz članak 45.

Ovim člankom omogućava se raspolaganje poljoprivrednim zemljištem na način da će se isto izdvojiti šumskogospodarskih planova i uvrstiti u Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem.

Uz članak 46.

Regulirano je raspolaganje drvnom masom nakon krčenja poljoprivrednog zemljišta obraslog višegodišnjim raslinjem.

Uz članak 47.

Propisana je obveza fizičkih i pravnih osoba u svezi analize tla, neovisno o datumu zaključenja ugovora.

Uz članak 48.

Ovim člankom propisana je naknada koju plaća fizička ili pravna osoba temeljem sklopljenog ugovora o dugogodišnjem zakupu ribnjaka.

Uz članak 49.

Prijelaznim i završnim odredbama propisan je rok za usklađenje Uredbe, Statuta i drugih općih akata Agencije s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 50.

Propisan je rok u kojem će Agencija za poljoprivredno zemljište preuzeti poslove, pismohranu, službenike i namještenike iz Uprave za poljoprivredno zemljište, kao ustrojstvene jedinice unutar Ministarstva.

Uz članak 51.

Propisano je da će se postupci prodaje, zakupa i dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države dovršiti po odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ broj 152/08 i 21/10) ako je natječaj za iste objavljen po odredbama tog Zakona, jer se natječaji ne mogu dovršiti po odredbama izmijenjenog Zakona koji propisuje nove kriteriji za prodaju, zakup i dugogodišnji zakup.

Uz članak 52.

Propisan je rok glede obveze raspolaganja poljoprivrednim zemljištem od strane jedinica lokalne samouprave koje su donijele Programe raspolaganja a do sada nisu raspolagale sukladno istom.

Uz članak 53.

Propisan je rok od 3 mjeseca u kojem su jedinice lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb dužni odrediti u Programima raspolaganja površine određene za zajednički pašnjak i zajednički pašnjak u zaštićenim područjima kako bi se istima moglo raspolagati sukladno odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 54.

Ministar će donijeti propise iz članka 7., 21. i 48. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca.

Uz članak 55.

Navedeni su članci u kojima riječi „koncesija za ribnjake“ zamjenjuju riječi „dugogodišnji zakup za ribnjake“.

Uz članak 56.

Ugovorna zabrana otuđenja iz članka 42. stavka 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu za ugovore sklopljene do stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje po stupanju na snagu ovoga Zakona.

Uz članka 57.

Propisano je kada prestaju važiti odredbe članka 163. stavak 1. točka 9. i članka 168. Zakona o vodama.

Uz članak 58.

Propisan je dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU**Članak 4.**

Ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), uspostaviti će Informacijski sustav podataka o poljoprivrednom zemljištu u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Informacijski sustav) u svrhu učinkovitijega gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i praćenja tržišta poljoprivrednim zemljištem.

Informacijski sustav se sastoji od sljedećih podsustava:

1. Informacijski podsustav o raspolaganju poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države
2. Informacijski podsustav o raspolaganju poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba
3. Informacijski podsustav o održavanju i zaštiti poljoprivrednog zemljišta.

Agencija za poljoprivredno zemljište iz članka 77. ovoga Zakona, jedinice područne (regionalne) samouprave, jedinice lokalne samouprave i Zavod za tlo iz članka 7. ovoga Zakona u suradnji s drugim institucijama obvezni su voditi Informacijski sustav.

Način uspostave, sadržaj i vođenje Informacijskog sustava propisat će ministar nadležan za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 7.

Radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od onečišćavanja provodi se ispitivanje i trajno praćenje stanja onečišćenosti poljoprivrednog zemljišta štetnim tvarima koje obuhvaća:

1. utvrđivanje stanja onečišćenosti poljoprivrednog zemljišta (inventarizacija),
2. trajno praćenje stanja (monitoring) poljoprivrednog zemljišta kojim se trajno prati stanje svih promjena u poljoprivrednom zemljištu (fizičkih, kemijskih i bioloških), a posebno sadržaj štetnih tvari u poljoprivrednom zemljištu.

Poslove iz stavka 1. ovoga članka obavlja javna ustanova Zavod za tlo (u daljnjem tekstu: Zavod).

Članak 8.

Pravne ili fizičke osobe dužne su pratiti stanje poljoprivrednog zemljišta kojeg koriste na temelju zakupa, dugogodišnjeg zakupa i koncesije za ribnjake.

Praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta iz stavka 1. ovoga članka provodi Zavod, na temelju analize tla, tijekom prve godine nakon uvođenja u posjed i zadnje godine prije isteka ugovora o zakupu, dugogodišnjeg zakupa i koncesije za ribnjake te periodično najmanje svake četvrte godine.

Troškove analize tla snosi korisnik zemljišta.

Članak 10.

Sredstva za rad Zavoda osiguravaju se u državnom proračunu i na drugi način sukladno propisima i aktima Zavoda.

Upravno vijeće Zavoda donosi programe za ispitivanje i trajno praćenje stanja onečišćenosti poljoprivrednog zemljišta štetnim tvarima, prati izvršenje tih programa te obavlja poslove upravljanja Zavodom na način propisan ovim Zakonom i statutom Zavoda.

Članak 17.

Pašnjacima i livadama u vlasništvu države koji se nalaze u zaštićenim područjima u nacionalnim parkovima i parkovima prirode raspolaže javna ustanova na čijem području zaštite se predmetno zemljište nalazi, u skladu s posebnim propisom.

Ostalim poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države koje se nalazi u područjima iz stavka 1. ovoga članka raspolaže se sukladno odredbama ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu prirode.

Članak 22.

Osobito vrijedno obradivo (P1) poljoprivredno zemljište u smislu ovoga Zakona su najkvalitetnije površine poljoprivrednog zemljišta predviđene za poljoprivrednu proizvodnju koje oblikom, položajem i veličinom omogućavaju najučinkovitiju primjenu poljoprivredne tehnologije.

Vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište u smislu ovoga Zakona su površine poljoprivrednog zemljišta primjerene za poljoprivrednu proizvodnju po svojim prirodnim svojstvima, obliku, položaju i veličini.

Osobito vrijedno obradivo (P1) i vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište ne može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe osim:

- kad nema niže vrijednoga poljoprivrednog zemljišta,
- kada je utvrđen interes za izgradnju objekata koji se prema posebnim propisima grade izvan građevinskog područja,
- pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda.

Ministarstvo utvrđuje koje se poljoprivredno zemljište smatra osobito vrijedno obradivo (P1) i vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište.

Ministar će propisati mjerila za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivoga (P2) poljoprivrednog zemljišta.

Članak 23.

Jednokratna naknada za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta zbog umanjenja vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta kao dobra za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: naknada) plaća se na temelju konačnog akta kojim se odobrava gradnja.

Promjenom namjene poljoprivrednog zemljišta smatra se i eksploatacija pijeska, šljunka, kamena, ciglarske i lončarske gline, površinski kopovi te stvaranje odlagališta krutog i tekućeg otpada i drugih mineralnih sirovina, izgradnja sportskih terena i objekata u smislu posebnog zakona.

Članak 24.

Investitor se oslobađa plaćanja naknade iz članka 23. ovoga Zakona u sljedećim slučajevima:

- pri gradnji građevina koje služe za obranu od poplava, vodnih građevina odnosno sustava za melioracijsku odvodnju, vodnih građevina za zaštitu i korištenje voda, pri uređenju bujica, vodnih građevina odnosno sustava za navodnjavanje i drugih vodnih građevina prema posebnom propisu,
- pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda,
- pri gradnji objekata i uređaja komunalne infrastrukture,

- pri gradnji objekata prometne infrastrukture,
- pri gradnji igrališta za golf u užem smislu,
- pri gradnji građevina društvene infrastrukture,
- pri gradnji građevina za zaštitu i spašavanje,
- pri gradnji građevina koje služe za zaštitu tla,
- pri gradnji građevina za javne namjene u mjestima u kojima su te građevine uništene u oružanoj agresiji, te stanova i kuća za stradalnike Domovinskog rata,
- kad zahtjev za prenamjenu podnosi hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je proveo u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najmanje tri mjeseca ili član obitelji smrtno stradao, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja, ako nije prema posebnim propisima ostvario pravo na stambeno zbrinjavanje,
- pri gradnji stambene građevine kojom se rješava stambeno pitanje razvijene građevinske bruto površine do 400 m², ako se gradi unutar građevinskog područja,
- pri gradnji stambenih objekata poticajne stanogradnje.

Rješenje o oslobađanju od plaćanja naknade donosi Ured državne uprave u županiji nadležan za gospodarstvo, odnosno upravno tijelo grada Zagreba nadležno za poljoprivredu.

Primjerak rješenja iz stavka 2. ovoga članka dostavlja se Ministarstvu i Agenciji za poljoprivredno zemljište.

Kada se utvrdi da je rješenje o oslobađanju od plaćanja naknade doneseno na temelju netočnih podataka, naknada za promjenu namjene plaća se u dvostrukom iznosu.

Članak 25.

Naknada se plaća prema površini građevne čestice stambene ili druge građevine.

Za poljoprivredno zemljište koje se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nalazi izvan granica građevinskog područja, a nakon izmjene prostornog plana je obuhvaćeno granicama građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 50% od prosječne cijene zemljišta unutar granica građevinskog područja.

Za osobito vrijedno obradivo (P1) ili vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište koje se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nalazi izvan granica građevinskog područja, a nakon izmjene prostornog plana je obuhvaćeno granicama građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 100% od prosječne cijene zemljišta unutar granica građevinskog područja.

Za poljoprivredno zemljište koje se nalazi unutar granica građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 1% prosječne cijene zemljišta.

Za osobito vrijedno obradivo (P1) ili vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište koje se nalazi unutar granica građevinskog područja visina naknade određuje se u iznosu od 5% od prosječne cijene zemljišta.

Rješenje o naknadi donosi nadležni ured državne uprave u županiji ili upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poljoprivredu, na temelju podataka porezne uprave o prosječnoj cijeni zemljišta u toj ili u susjednoj katastarskoj općini u prethodnoj kalendarskoj godini.

Nadležno tijelo koje je donijelo akt iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona dužno je najkasnije u roku od osam dana od dana konačnosti tog akta ili izdavanja, taj akt dostaviti nadležnom tijelu radi donošenja rješenja iz stavka 5. ovoga članka.

Rješenje iz stavka 5. ovoga članka donosi se najkasnije u roku od 60 dana od dana konačnosti akta na temelju kojeg se može graditi građevina.

Primjerak rješenja o visini naknade dostavlja se Ministarstvu i Agenciji za poljoprivredno zemljište.

Naknada je prihod državnog proračuna 70% za posebne namjene, a namijenjena je isključivo za financiranje troškova okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta koje provodi Agencija za

poljoprivredno zemljište i 30% proračuna jedinica lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, na čijem se području zemljište nalazi.

Ministar će propisati uvjete i način korištenja sredstava iz stavka 10. ovoga članka koja su prihod proračuna jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, na čijem se području zemljište nalazi.

Naknada po izdanom rješenju plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja stranci.

Na iznos naknade koji nije plaćen u roku plaća se zakonska zatezna kamata.

Članak 27.

Odlukom kojom se odlučuje o vlasničkim i drugim stvarnim pravima na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države obvezno se osigurava zaštita i unapređenje gospodarskih, ekoloških i drugih interesa Republike Hrvatske i njezinih građana.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt, osim odluke kojom se odlučuje o davanju koncesije za ribnjake.

Članak 28.

Poslove vezane za izdavanje suglasnosti na parcelacijske i geodetske elaborate za poljoprivredno zemljište u vlasništvu države obavlja Agencija za poljoprivredno zemljište iz članka 77. ovoga Zakona.

Članak 30.

Poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države raspolaže se na temelju Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države (u daljnjem tekstu: Program).

Program donosi jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb za svoje područje uz suglasnost Ministarstva.

Programima raspolaganja ne mogu se umanjivati poljoprivredne površine koje su u funkciji proizvodnje.

Prijedlog Programa s popratnom dokumentacijom izlaže se na javni uvid u trajanju od 15 dana u sjedištu općine ili grada, odnosno Grada Zagreba koji donosi Program.

Obavijest o početku javnog uvida u prijedlog Programa iz stavka 3. ovoga članka objavit će se u javnom glasilu i na oglasnoj ploči općine i grada, odnosno Grada Zagreba.

Zainteresirane osobe mogu dati prigovore na prijedlog Programa najkasnije u roku od osam dana od isteka roka iz stavka 4. ovoga članka, o kojima odlučuje općinsko ili gradsko vijeće, odnosno gradska skupština Grada Zagreba.

O prigovorima iz stavka 6. ovoga članka općinsko ili gradsko vijeće odnosno Grad Zagreb dužno je odlučiti u roku od 30 dana.

Nakon odlučivanja o prigovorima, Program s popratnom dokumentacijom dostavlja se na suglasnost Ministarstvu.

Ministarstvo je dužno u roku od 60 dana od dana primitka potpune dokumentacije dati suglasnost na Program iz stavka 8. ovoga članka.

Jedinice lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb, ne mogu raspolagati poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države prije donošenja Programa.

Dokumentaciju potrebnu za donošenje Programa propisat će ministar.

Članak 31.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države prodaje se, daje u zakup, dugogodišnji zakup i koncesiju za ribnjake fizičkim ili pravnim osobama na temelju Programa.

Program treba sadržavati:

- ukupnu površinu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države,
- podatke o dosadašnjem raspolaganju poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države,
- površine određene za povrat imovine oduzete za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine,
- površine određene za prodaju,
- površine određene za koncesiju za ribnjake,
- površine određene za dugogodišnji zakup,
- površine određene za zakup,
- površine određene za ostale namjene maksimalno do 5% ukupne površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Minirane površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države moraju biti posebno označene i mogu se predvidjeti za zakup ili dugogodišnji zakup.

Površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje su Programima predviđene za dugogodišnji zakup sukladno članku 54. ovoga Zakona ne mogu se umanjivati.

Površine poljoprivrednog zemljišta utvrđuju se u Programu prema podacima iz katastra, zemljišne knjige i dodatne dokumentacije.

Pašnjaci i livade u vlasništvu države koji se nalaze u zaštićenim područjima u nacionalnim parkovima i parkovima prirode, poljoprivredno zemljište koje je otkupila Agencija za poljoprivredno zemljište, poljoprivredno zemljište koje je otkupila Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama ne uvrštavaju se u Program.

Jedinice lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb, dužne su odrediti u Programu maksimalnu površinu koja se može prodati pojedinoj fizičkoj ili pravnoj osobi sukladno posebnoj odluci Vlade Republike Hrvatske.

Jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb, može u svom Programu ograničiti maksimalnu površinu koja se može dati u zakup pojedinoj fizičkoj ili pravnoj osobi.

U maksimalnu površinu iz stavka 7. i 8. ovoga članka uračunavaju se sve površine državnoga poljoprivrednog zemljišta koje je pojedina fizička ili pravna osoba kupila ili dobila u zakup po natječajima provedenim do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države prodaje se ili daje u zakup javnim natječajem koji se objavljuje putem javnih glasila i na oglasnoj ploči općine ili grada.

Odluku o raspisivanju javnog natječaja za prodaju ili zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države donosi općinsko, odnosno gradsko vijeće, odnosno skupština Grada Zagreba na čijem se području zemljište nalazi.

Odluku o izboru najpovoljnije ponude na temelju natječaja iz stavka 1. ovoga članka donosi općinsko, odnosno gradsko vijeće, odnosno skupština Grada Zagreba na čijem se području zemljište nalazi, uz suglasnost Ministarstva.

Članak 33.

Ako se poljoprivredno zemljište u vlasništvu države nalazi na području više jedinica lokalne samouprave, odluku o raspisivanju javnog natječaja za prodaju ili zakup donosi općinsko,

odnosno gradsko vijeće, odnosno skupština Grada Zagreba, na čijem je području pretežni dio površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Odluku o izboru najpovoljnije ponude na temelju natječaja iz stavka 1. ovoga članka donosi općinsko ili gradsko vijeće, odnosno skupština Grada Zagreba, na čijem je području pretežni dio površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, uz suglasnost Ministarstva.

Članak 36.

Prvenstveno pravo kupnje ili zakupa ima fizička ili pravna osoba koja je sudjelovala u natječaju, sljedećim redoslijedom:

1. nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji ostvaruje prava iz radnog odnosa radom u poljoprivredi na vlastitom gospodarstvu i upisan je u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava,

2. pravna osoba registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti i nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji ostvaruje prava iz radnog odnosa radom izvan poljoprivrednoga gospodarstva, a poljoprivrednu djelatnost obavlja kao dopunsku djelatnost na vlastitom gospodarstvu i upisan je u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava,

3. ostale fizičke ili pravne osobe koje se namjeravaju baviti poljoprivrednom proizvodnjom.

Ako je više osoba iz stavka 1. ovoga članka u istom redoslijedu prvenstvenog prava kupnje, odnosno zakupa, prednost se utvrđuje prema sljedećim kriterijima:

a) dosadašnji zakupnik koji je uredno ispunjavao ugovorne obveze i koji je poljoprivredno zemljište koristio na temelju valjanog ugovora o zakupu,

b) dosadašnji posjednik koji uredno obrađuje poljoprivredno zemljište i koji je platio sve obveze s osnova korištenja tog zemljišta,

c) pravna ili fizička osoba koja je vlasnik gospodarskog objekta za uzgoj stoke, a ne ispunjava uvjete odnosa broja stoke i poljoprivrednih površina od najmanje 2,5 uvjetna grla po hektaru poljoprivrednih površina koje ima u posjedu a pogodne su za ratarsku i stočarsku proizvodnju,

d) nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji je mlađi od 40 godina,

e) poljoprivredno gospodarstvo kojem je odobren projekt u okviru Operativnog programa koji je donijela Vlada Republike Hrvatske iz područja poljoprivrede.

Ako je više osoba iz stavka 2. ovoga članka u istom redoslijedu prvenstvenog prava kupnje odnosno zakupa, prednost se utvrđuje prema sljedećim kriterijima:

a) nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji ima prebivalište na području jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, koji provodi natječaj,

b) obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo čiji nositelj ima završen poljoprivredni fakultet ili drugu poljoprivrednu školu,

c) nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je proveo u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najmanje 3 mjeseca ili član obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja, a koji se bavi poljoprivrednom djelatnošću.

Članak 37.

Fizička ili pravna osoba iz članka 36. ovoga Zakona ima prvenstveno pravo kupnje ili zakupa prema utvrđenom redoslijedu uz uvjet da prihvati najvišu cijenu koju je ponudio bilo koji od ponuđača koji ispunjava natječajne uvjete i da ponudi priloži gospodarski program korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države (u daljnjem tekstu: gospodarski program).

Gospodarski program sadrži: podatke o podnositelju ponude, opis gospodarstva, namjenu korištenja i lokalitet zemljišta, tehnološko-tehničke karakteristike gospodarskog rada i podatak o potrebnoj mehanizaciji za obradu zemljišta koje je predmet kupnje odnosno zakupa

i prikaz očekivanih troškova i prihoda, te posebnu naznaku kad se radi o ekološkoj proizvodnji. Gospodarski program čini sastavni dio ugovora o prodaji i zakupu, a ukoliko se on ne provodi u roku od tri godine od dana sklapanja, ugovor se može raskinuti.

Članak 42.

Kupac poljoprivrednog zemljišta ostvaruje pravo na popust u visini od 20% od postignute prodajne cijene kod uplate prodajne cijene u cijelosti.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka kupac ne može kupljeno poljoprivredno zemljište otuđiti u roku od deset godina od dana sklapanja ugovora o prodaji.

Zabrana otuđenja iz stavka 2. ovoga članka upisat će se u zemljišne knjige istodobno s upisom prava vlasništva kupca.

Ugovorom o prodaji može se ugovoriti obročna otplata ugovorenog iznosa prodajne cijene.

Ugovor o prodaji s obročnom otplatom mora sadržavati odredbu kojom se dopušta uknjižba prava vlasništva na ime kupca samo uz istodobnu uknjižbu založnog prava u korist Republike Hrvatske radi osiguranja naplate glavnice, kamata i troškova.

Rok obročne otplate ne može biti dulji od 15 godina.

Upravno tijelo općine ili grada, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poljoprivredu izdaje potvrdu o uplati prodajne cijene u cijelosti radi brisanja hipoteke za kupljeno poljoprivredno zemljište.

Na iznos cijene koji nije plaćen u roku plaća se zakonska zatezna kamata.

Uvjeti iz stavka 1. do 8. ovoga članka objavljuju se u natječaju za prodaju.

Članak 43.

Iznimno, poljoprivredno zemljište u vlasništvu države može se prodati izravnom pogodbom, i to po dvostrukoj prosječnoj cijeni zemljišta.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države može se prodati izravnom pogodbom ako zainteresirana osoba podnese zahtjev kojemu priloži dokaz da je takva prodaja u interesu Republike Hrvatske.

Zainteresirana osoba podnosi zahtjev za utvrđivanje interesa Republike Hrvatske za prodaju izravnom pogodbom Ministarstvu.

Na prijedlog Ministarstva odluku o postojanju interesa iz stavka 2. ovoga članka i prodaji izravnom pogodbom donosi Vlada Republike Hrvatske.

Na osnovi odluke iz stavka 4. ovoga članka ministar i podnositelj ponude sklapaju ugovor o prodaji u pisanom obliku.

Odredbe članka 41. i 72. ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju i na ugovor o prodaji izravnom pogodbom.

Članak 44.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države daje se u zakup fizičkoj ili pravnoj osobi koja se bavi poljoprivrednom djelatnošću.

Zakupnina za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države plaća se godišnje.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države dano u zakup ne može se dati u podzakup.

Zakupnik ne može prenijeti svoje pravo iz ugovora o zakupu na drugu osobu.

Iznimno od stavka 4. ovoga članka, prava i obveze zakupnik iz ugovora o zakupu mogu se prenijeti na nasljednika prvoga nasljednog reda kojem je poljoprivreda osnovno zanimanje i to do isteka roka na koji je ugovor sklopljen.

Poljoprivredno zemljište u izvanknjižnom vlasništvu države koje je Programom predviđeno za prodaju, može se do uknjižbe vlasništva države u zemljišnim knjigama dati u zakup sukladno članku 32. ovoga Zakona, ali najdulje na rok do pet godina.

Poljoprivredno zemljište koje je dijelom javno vodno dobro, a Programom je predviđeno za prodaju može se dati u zakup sukladno članku 36. ovoga Zakona najdulje na rok do pet godina.

U roku iz stavka 7. ovoga članka Hrvatske vode dužne su provesti parcelaciju poljoprivrednog zemljišta radi izdvajanja javnoga vodnog dobra.

Članak 53.

Na raskid ugovora o prodaji ili zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koji nije uređen odredbama ovoga Zakona, primjenjuju se propisi o obveznim odnosima.

Članak 54.

Dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za poljoprivrednu proizvodnju (u daljnjem tekstu: dugogodišnji zakup) daje se na 50 godina.

U dugogodišnji zakup daju se proizvodno-tehnološke cjeline koje obuhvaćaju katastarske čestice poljoprivrednog zemljišta koje su Programom predviđene za dugogodišnji zakup.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države koje je dano u dugogodišnji zakup ne može se davati u podzakup.

Članak 55.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države daje se u dugogodišnji zakup javnim natječajem. Odluku o raspisivanju javnog natječaja za dodjelu dugogodišnjeg zakupa donosi Ministarstvo. Odluku o dodjeli dugogodišnjeg zakupa donosi Ministarstvo na prijedlog Povjerenstva za dodjelu dugogodišnjeg zakupa na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske za poljoprivrednu proizvodnju (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za dugogodišnji zakup).

Povjerenstvo iz stavka 3. ovoga članka imenuje Ministarstvo, a čini ga pet članova i tajnik.

Stručne poslove u svezi s postupkom natječaja i pripremanjem odluke za dugogodišnji zakup obavlja Ministarstvo.

Zakupoprimac ne može prenijeti svoje pravo iz ugovora o dugogodišnjem zakupu na drugu osobu.

Iznimno od stavka 6. ovoga članka, prava i obveze zakupoprimalca iz ugovora o dugogodišnjem zakupu mogu se prenijeti na nasljednika prvoga nasljednog reda kojem je poljoprivreda osnovno zanimanje i to do isteka roka na koji je ugovor o dugogodišnjem zakupu sklopljen.

Članak 56.

Prvenstveno pravo na natječaju za dugogodišnji zakup imaju pravne ili fizičke osobe koje su sudjelovale u natječaju sljedećim redoslijedom:

- pravni sljednik bivšeg korisnika poljoprivrednog zemljišta u društvenom vlasništvu koje je postalo vlasništvom države, pod uvjetom da je u posjedu tog zemljišta i da ga obrađuje
- pravna osoba registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti
- nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji ostvaruje prava iz radnog odnosa radom u poljoprivredi na vlastitom gospodarstvu i upisan je u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava

– nositelj obiteljskoga poljoprivrednog gospodarstva koji je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata, koji je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske proveo najmanje 3 mjeseca ili član obitelji smrtno stradalog zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja, a koji se bavi poljoprivrednom djelatnošću.

Ako je više osoba iz stavka 1. ovoga članka u istom redosljedu prvenstvenog prava za dugogodišnji zakup prednost se utvrđuje prema sljedećim kriterijima:

– vlasnik farme, koja sa zemljištem koje se daje u dugogodišnji zakup čini tehnološku cjelinu
– pravna ili fizička osoba koja namjerava:

- a) graditi novi ili obnavlja postojeći objekt za uzgoj stoke,
- b) podizati nove ili obnavljati stare trajne nasade,
- c) baviti se sjemenskom proizvodnjom,
- d) baviti se povrtlarskom proizvodnjom,
- e) baviti se cvjećarskom proizvodnjom,
- f) baviti se ostalom poljoprivrednom proizvodnjom.

Članak 57.

Fizičke ili pravne osobe iz članka 56. ovoga Zakona imaju prvenstveno pravo na dugogodišnji zakup prema utvrđenom redosljedu uz uvjet da prihvate najviši iznos naknade koji je podnio bilo koji od ponuđača i da ponudi prilože gospodarski program.

Ako najviši iznos naknade za dugogodišnji zakup koji je ponudio bilo koji od ponuđača koji ispunjava natječajne uvjete prelazi dvostruki iznos od početnog iznosa naknade, takva ponuda se smatra nevažećom.

Naknada za dugogodišnji zakup plaća se godišnje.

Početna visina naknade u natječaju za dugogodišnji zakup utvrđuje se sukladno propisu koji donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

Na iznos naknade iz stavka 4. ovoga članka koji nije plaćen u roku, plaća se zakonska zatezna kamata.

Članak 59.

Ugovor o dugogodišnjem zakupu se raskida ako zakupnik i nakon opomene Ministarstva:

- koristi poljoprivredno zemljište u vlasništvu države suprotno ugovoru
- ne primjenjuje mjere i postupke predviđene propisima o zaštiti i korištenju poljoprivrednog zemljišta.

Članak 60.

Koncesija za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za ribnjake (u daljnjem tekstu: koncesija za ribnjake) daje se u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju koncesije, te ovoga Zakona i ne može se davati u zakup ili potkoncesiju.

Koncesija za ribnjake daje se na 50 godina.

Članak 61.

Ministarstvo (u daljnjem tekstu: Davatelj koncesije) dužno je ministarstvu nadležnom za financije redovito dostavljati sve relevantne podatke o koncesiji za ribnjake:

1. o pripremi davanja koncesije,
2. o postupku davanja koncesije,

3. sve ostale podatke u skladu s politikom koncesija sukladno odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

Članak 62.

Pripremnom radnjom za davanje koncesije za ribnjake, osim onih navedenih zakonom kojim se uređuju koncesije, smatra se i obavještanje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske o namjeri davanja koncesije.

Članak 63.

Odluku o namjeri davanja koncesije za ribnjake donosi Davatelj koncesije.

Odluku o davanju koncesije za ribnjake donosi Davatelj koncesije na prijedlog Stručnog povjerenstva za davanje koncesija za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za ribnjake (u daljnjem tekstu: Stručno povjerenstvo) u roku od 60 dana od isteka roka za dostavu ponuda na obavijest o namjeri davanja koncesije za ribnjake i dostavlja je Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na mišljenje.

Stručno povjerenstvo imenuje Davatelj koncesije. Stručno povjerenstvo čini pet članova i tajnik, od kojih je jedan član predstavnik ministarstva nadležnog za financije.

Članak 64.

Prije postupka davanja koncesije za ribnjake davatelj koncesije dužan je u obavijesti o namjeri davanja koncesije za ribnjake navesti jamstvo za ozbiljnost ponude koje ponuditelj mora dostaviti. Davatelj koncesije za ribnjake dužan je utvrditi visinu jamstva za ozbiljnost ponude u apsolutnom iznosu. Jamstvo za ozbiljnost ponude ne može iznositi više od 5% procijenjene vrijednosti koncesije.

Stručno povjerenstvo predlaže vrstu i vrijednost pojedinog jamstva.

Na povrat jamstva za ozbiljnost ponude primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuju koncesije.

Članak 65.

Ribnjak čini jedinstvenu tehnološku cjelinu i predstavlja poljoprivredno zemljište posebne namjene.

Ako se ribnjak u vlasništvu države nalazi na području više jedinica lokalne samouprave, obuhvaćen je Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države one jedinice lokalne samouprave na čijem je području pretežni dio ribnjaka.

Prvenstveno pravo na koncesiju za ribnjak imaju pravne ili fizičke osobe koje su podnijele ponudu na obavijest o namjeri davanja koncesije, sljedećim redoslijedom:

- pravni sljednik bivšeg korisnika poljoprivrednog zemljišta u društvenom vlasništvu koje je postalo vlasništvom države, pod uvjetom da je u posjedu tog zemljišta i bavi se djelatnošću akvakulture,
- pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje djelatnosti akvakulture,
- hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske proveo najmanje 3 mjeseca ili član obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja, a koji se bave djelatnošću akvakulture.

Članak 66.

Fizičke ili pravne osobe imaju prvenstveno pravo na koncesiju za ribnjake prema utvrđenom redosljedju iz članka 65. ovoga Zakona, uz uvjet da prihvate najviši iznos naknade koji je podnio bilo koji od ponuđača i da ponudi prilože gospodarski program.

Ako najviši iznos naknade za koncesiju za ribnjake koji je ponudio bilo koji od ponuđača koji ispunjava uvjete iz obavijesti o namjeri davanja koncesije prelazi dvostruki iznos od početnog iznosa naknade, takva ponuda se smatra nevažećom.

Naknada za koncesiju za ribnjake plaća se godišnje, a evidenciju naplate vodi Davatelj koncesije.

Početna visina naknade u obavijesti o namjeri davanja koncesije za ribnjake utvrđuje se sukladno propisu koji donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

Na iznos naknade iz stavka 4. ovoga članka koji nije plaćen u roku, plaća se zakonska zatezna kamata.

Članak 67.

U postupcima davanja koncesije za ribnjake primjenjuju se načela postupka davanja koncesije sukladno odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

Članak 68.

Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja s preslikom zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, davatelj koncesije dužan je svakom ponuditelju bez odgode dostaviti preporučenom poštom s povratnicom ili na drugi način kojim će se dostava moći dokazati.

Članak 69.

Protiv odluke o davanju koncesije za ribnjake nezadovoljni ponuditelj može podnijeti žalbu nadležnom tijelu sukladno Zakonu o koncesijama, koju predaje Davatelju koncesije u pisanom obliku izravno ili preporučenom poštanskom pošiljkom u roku od 10 dana od dana primitka odluke o davanju koncesije za ribnjake.

Pravna zaštita u postupku davanja koncesije za ribnjake provodi se u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

Članak 70.

Na osnovi konačne odluke o davanju koncesije za ribnjake ministar i najpovoljniji ponuditelj sklapaju ugovor o koncesiji za ribnjake u pisanom obliku.

Koncesionar je obvezan prije sklapanja ugovora o koncesiji za ribnjake dostaviti Davatelju koncesije potrebna jamstva ili instrumente osiguranja naplate koncesijske naknade sukladno odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

Ugovor o koncesiji za ribnjake koji nije sklopljen u pisanom obliku nema pravni učinak.

Prije sklapanja ugovora o koncesiji za ribnjake koncesionar mora Davatelju koncesije dostaviti dokaz da je izvršio sve obveze s osnove korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Davatelj koncesije dužan je, radi upisa ugovora o koncesiji za ribnjake, primjerak ugovora o koncesiji dostaviti mjesno nadležnom katastru i zemljišnoknjižnom odjelu općinskog suda.

Na osnovi sklopljenog ugovora o koncesiji za ribnjake, koncesionara uvodi u posjed ribnjaka Ured državne uprave u županiji ili upravno tijelo Grada Zagreba nadležni za poljoprivredu u roku od 30 dana od dana sklapanja ugovora.

O uvođenju u posjed sastavlja se zapisnik.

Ugovor o koncesiji za ribnjake obvezno sadrži odredbe o:

- predmetu koncesije,
- vremenu trajanja koncesije,
- načinu i uvjetima korištenja ribnjaka,
- obliku, visini te načinu i rokovima plaćanja naknade za koncesiju,
- razlozima odustanka od ugovora prije isteka vremena koncesije,
- razlozima raskida ugovora,
- dopuštenju za postavljanje gospodarskih objekata, pomoćnih uređaja i objekata za iskorištavanje ribnjaka, ako su u skladu s propisima o prostornom uređenju i graditeljstvu, te njihovoj pripadnosti po isteku koncesije.

Gospodarski program prilaže se ugovoru o koncesiji za ribnjake i čini njegov sastavni dio.

Korisnik koncesije svoje pravo iz ugovora o koncesiji ne može prenijeti na drugu osobu.

Iznimno od stavka 10. ovoga članka, prava i obveze korisnika koncesije iz ugovora o koncesiji za ribnjake mogu se prenijeti na nasljednika prvoga nasljednog reda kojem je djelatnost akvakulture osnovno zanimanje i to do isteka roka na koji je ugovor o koncesiji sklopljen.

Članak 71.

Koncesija za ribnjake prestaje sukladno odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

Članak 72.

Nacrti ugovora o prodaji i zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države moraju se prije potpisivanja dostaviti na prethodno mišljenje županijskom državnom odvjetništvu na čijem području se poljoprivredno zemljište nalazi.

Nacrti ugovora o dugogodišnjem zakupu i koncesiji za ribnjake moraju se prije potpisivanja dostaviti na prethodno mišljenje Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Državno odvjetništvo iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužno je dati svoje mišljenje u roku od 30 dana od zaprimanja nacrta ugovora i potrebne dokumentacije.

Članak 74.

Sredstva ostvarena od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države prihod su državnog proračuna 25% za posebne namjene a namijenjena su isključivo za financiranje troškova okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta koje provodi Agencija za poljoprivredno zemljište, proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave 25% i 50% proračuna jedinica lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, na čijem se području poljoprivredno zemljište nalazi.

Sredstva ostvarena od dugogodišnjeg zakupa i koncesije za ribnjake prihod su državnog proračuna 50% za posebne namjene a namijenjena su isključivo za financiranje troškova okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta koje provodi Agencija za poljoprivredno zemljište i 50% proračuna jedinica lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, na čijem se području poljoprivredno zemljište nalazi.

Ministar će propisati uvjete i način korištenja sredstava iz stavka 1. i 2. ovoga članka koja su prihod proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, na čijem se području nalazi poljoprivredno zemljište.

Za minirano poljoprivredno zemljište u vlasništvu države koje je dano u zakup ili dugogodišnji zakup ne plaća se zakupnina za prvih deset godina korištenja ako zakupnik snosi troškove razminiranja. Zakupnik je dužan takvo poljoprivredno zemljište razminirati u roku od dvije godine od dana sklapanja ugovora o zakupu ili dugogodišnjem zakupu i ne može ući u posjed tog zemljišta do razminiranja.

Republika Hrvatska je ovlaštena pokrenuti postupak radi naplate naknada iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

Naplaćene iznose u sudskom postupku Republika Hrvatska je dužna uplatiti ovlaštenicima u roku od tri mjeseca od dana naplate, sukladno odredbama stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

Članak 75.

Ugovorom o zakupu, dugogodišnjem zakupu, prodaji s obročnom otplatom kupoprodajne cijene i koncesiji za ribnjake ugovorit će se promjena visine naknade za zakup, dugogodišnji zakup i koncesiju za ribnjake i obročne otplate kupoprodajne cijene u određenom vremenskom razdoblju, za vrijeme trajanja ugovora o zakupu, dugogodišnjem zakupu, koncesiji i prodaji s obročnom otplatom, što se naznačuje u dokumentaciji za natječaj.

Način revalorizacije zakupnine, obročne otplate kupoprodajne cijene, naknade za dugogodišnji zakup i godišnje koncesijske naknade propisat će ministar nadležan za financije.

Evidenciju naplate kupoprodajne cijene i zakupnine vodi jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb, a evidenciju naplate zakupnine za dugogodišnji zakup Ministarstvo.

Članak 76.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države može se zamijeniti za poljoprivredno zemljište u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba radi okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta.

Odluku o zamjeni poljoprivrednog zemljišta iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo na prijedlog općinskog ili gradskog vijeća ili skupštine Grada Zagreba.

Na osnovi odluke o zamjeni poljoprivrednog zemljišta ministar i podnositelj zahtjeva za zamjenu sklapaju ugovor o zamjeni u pisanom obliku.

Odredbe članka 41., 72. i 73. ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju i na ugovor o zamjeni poljoprivrednog zemljišta.

Članak 77.

Za obavljanje poslova okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta i unapređenja gospodarenja poljoprivrednim zemljištem Vlada Republike Hrvatske uredbom će osnovati Agenciju za poljoprivredno zemljište (u daljnjem tekstu: Agencija) kao specijaliziranu javnu ustanovu.

Djelatnost Agencije čine sljedeći poslovi i zadaci:

- sudjelovanje u raspolaganju poljoprivrednim zemljištem,
- stjecanje poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu,
- okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta,
- gospodarenje zemljišnim fondom,
- posredovanje u prometu poljoprivrednim zemljištem u privatnom vlasništvu,

- pružanje pomoći vlasnicima poljoprivrednog zemljišta u rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na poljoprivrednom zemljištu,
- praćenje i ocjenjivanje učinaka raznih mjera poljoprivredne politike i mjera drugih politika na tržište poljoprivrednim zemljištem,
- prikupljanje i analiziranje podataka o tržištu poljoprivrednim zemljištem te priprema stručnih podloga i izvješća,
- povezivanje i koordinacija rada državnih tijela, ustanova, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave po pitanju mjera zemljišne politike i drugih politika koje imaju utjecaj na tržište poljoprivrednim zemljištem,
- sudjelovanje u postupcima uređenja poljoprivrednog zemljišta u skladu s posebnim propisima,
- daje suglasnost za parcelaciju katastarskih čestica poljoprivrednog zemljišta,
- obavlja poslove raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države sukladno članku 97. stavku 2. ovoga Zakona,
- vodi službenu evidenciju o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države koje čini Zemljišni fond,
- obavljanje i drugih poslova u skladu s ovim Zakonom, aktom o osnivanju, statutom te drugim propisima.

Ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja te druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti i poslovanja Agencije uređuju se statutom sukladno zakonu i aktu o osnivanju Agencije.

Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na Statut Agencije.

Agencija posluje u skladu s propisima koji se odnose na javne ustanove, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Agencija može osnovati podružnice u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Članak 78.

Okрупnjavanje posjeda je postupak kupoprodaje, zamjene i zakupa poljoprivrednog zemljišta radi:

- povećanja ukupne površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu ili posjedu fizičke ili pravne osobe koja je upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, i
  - grupiranja katastarskih čestica poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu ili posjedu fizičke ili pravne osobe koja je upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u veće i pravilnije proizvodne parcele radi ekonomičnijeg iskorištavanja i stvaranja povoljnijih uvjeta za obradu.
- Agencija okрупnjava poljoprivredno zemljište u postupku kupoprodaje, zamjene i zakupa poljoprivrednog zemljišta.

Katastarske čestice poljoprivrednog zemljišta ne mogu se parcelacijom dijeliti, osim uz suglasnost Agencije.

Članak 80.

Agencija kupuje poljoprivredno zemljište u vlasništvu pravne ili fizičke osobe u ime i za račun Republike Hrvatske.

Poljoprivredno zemljište koje Agencija kupi i financijska sredstva namijenjena za kupnju poljoprivrednog zemljišta kao i sredstva ostvarena gospodarenjem poljoprivrednim zemljištem čine Zemljišni fond.

Agencija gospodari Zemljišnim fondom u svrhu okрупnjavanja poljoprivrednog zemljišta.

Postupak i način kupnje poljoprivrednog zemljišta kao i gospodarenje Zemljišnim fondom uređuje se ovim Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Agencije.

Članak 86.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo. Ako se provedenim nadzorom utvrde nepravilnosti i propusti, Ministarstvo dostavlja zapisnik o utvrđenom stanju Središnjem državnom uredu za upravu i Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Inspeksijski nadzor propisan ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega obavlja poljoprivredna inspekcija Ministarstva.

Poslove poljoprivredne inspekcije u prvom stupnju obavljaju poljoprivredni inspektori u područnom jedinicama Ministarstva sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu, a u drugom stupnju poslove obavlja posebno povjerenstvo Ministarstva čije članove imenuje ministar iz reda poljoprivrednih inspektora u Ministarstvu.

Članak 90.

Poslove poljoprivrednog inspektora može obavljati diplomirani inženjer poljoprivrednog smjera, koji pored općih uvjeta za rad u državnoj službi mora imati položen stručni ispit za poljoprivrednog inspektora i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima u području poljoprivrede.

Poljoprivredni inspektor ima službenu iskaznicu i znak kojim dokazuje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

Obrazac službene iskaznice i izgled znaka te način izdavanja i vođenja evidencije o službenim iskaznicama i znakovima propisuje ministar.

Članak 92.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja ne održava poljoprivredno zemljište sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju i ne obrađuje sukladno agrotehničkim mjerama ne umanjujući njegovu vrijednost (članak 5. stavak 1., 3. i 5.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 do 15.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od 500,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.